

KLIMAATOPWARMING TEGENGAAN

Stand van zaken Uitvoeringsprogramma CO₂-neutraal

Uiterlijk in 2050 een CO₂-neutraal energiesysteem: dat is de gezamenlijke opgave van gemeente Dijk en Waard en al haar inwoners, bedrijven, instellingen en verenigingen. Dit betekent dat we dan geen fossiele brandstoffen meer gebruiken om onze gebouwen te verwarmen en te verlichten, om ons te verplaatsen, om fabrieken en apparaten te laten draaien.

Het college stelde daarom in 2023 een Uitvoeringsprogramma CO₂-neutraal vast. Dit uitvoeringsprogramma geeft antwoord op de volgende vragen:

- Welke concrete stappen nemen we op dit moment als gemeente?
- Welke acties gaan we de komende jaren nog nemen om onze inwoners, bedrijven, instellingen en verenigingen te helpen om over te schakelen op een duurzaam energiesysteem?
- Hoe geven we als gemeentelijke organisatie zelf het goede voorbeeld?

Hieronder vindt u belangrijke resultaten die we in 2023 hebben geboekt in het kader van het Uitvoeringsprogramma CO₂-neutraal. Een samenvatting van het meerjarige uitvoeringsprogramma is vorig jaar verstuurd bij het collegebericht '[Uitvoeringsprogramma CO₂-Neutraal](#)' (11 juli 2023).

TERUGBLIK - 2023

Gemeente biedt energiehulp aan 1500 huishoudens

In 2023 heeft gemeente Dijk en Waard 1500 individuele huishoudens met een laag inkomen geholpen om structureel energie te besparen. Op een praktische manier, voornamelijk bij inwoners thuis aan de keukentafel, via persoonlijk advies en/of concrete acties. Denk hierbij aan het vervangen van gewone lampen door led-lampen en het aanbrengen van radiatorfolie. Deze hulp is aangeboden binnen de 'Aanpak energiehulp laag inkomen'. De raad is hierover eerder geïnformeerd met het collegebericht 'Stand van zaken Energiehulp laag inkomen' van 19 september 2023 en op 20 februari 2024. De gemeente heeft hiervoor subsidie ontvangen van het Rijk.

Waarom doen we dit?

- Inwoners weten welke maatregelen passen bij hun situatie, zodat ze hun energieverbruik kunnen verlagen.
- De mogelijkheden voor inwoners om de overstap naar duurzame energie te maken, moet betaalbaar zijn zodat iedereen deze overstap kan maken.
- Door dit te faciliteren dragen ook inwoners met een krappe portemonnee bij aan de verduurzamings-opgave en profiteren zij van de energiebesparing die dat oplevert.

Drempels verlagen voor inwoners die willen isoleren

Isoleren is de eerste stap naar een duurzame woning, en daarmee naar een CO₂-neutrale gemeente. Daarom helpt de gemeente de aankomende jaren haar inwoners om deze stappen te zetten. Er is samen met gedragspsychologen onderzoek gedaan naar drempels die inwoners in Dijk en Waard ervaren als zij willen isoleren. De uitkomsten van dit

onderzoek bieden ons praktische handvaten waarbij het wegnemen van deze drempels de basis vormt voor de hulp die de gemeente biedt. We houden er bijvoorbeeld rekening mee dat niet elke inwoner begrijpt wat 'subsidie' inhoudt, zoveel mogelijk zekerheid wil en/of opziet tegen het regelwerk.

Zo kunnen inwoners met een laag energielabel en een lage WOZ vanaf 2024 isolatiesubsidie aanvragen voor een isolatiemaatregel. Ook voor werkzaamheden die in 2023 zijn uitgevoerd. Hiermee wordt het voor 1043 inwoners financieel aantrekkelijker om hun huis te isoleren. Als gemeente ontzorgen we inwoners, van adviezen aan de keukentafel tot aan inkoopacties. Deze bieden ook gemak en meer zekerheid, net als het laten controleren van offertes door Duurzaam Bouwloket.

Waarom doen we dit?

- Tot 2050 moeten er nog 24.500 woningen in Dijk en Waard beter worden geïsoleerd om uiteindelijk van het aardgas af te gaan. Het grootste deel van deze maatregelen moet door huiseigenaren zelf worden uitgevoerd.
- De gemeente focust in eerste instantie op inwoners die dit het hardste nodig hebben en/of nog de meeste maatregelen moeten uitvoeren, in lijn met de motie kadernota 2023: 'Verduurzamen woningen met een energielabel lager dan D'. Een deel van de opgave wordt gerealiseerd als gevolg van landelijke maatregelen.

Dijk en Waard stelt onderzoek in naar beschermde diersoorten

De gemeente Dijk en Waard maakt het voor inwoners makkelijker, duidelijker én goedkoper om de spouwmuur te isoleren. Een spouw mag momenteel alleen geïsoleerd worden als de woningeigenaar onderzoek heeft laten doen naar beschermde diersoorten en er maatregelen genomen zijn om de daar wonende beschermde diersoorten een ander onderkomen te bieden.

Het onderzoek wordt ook 's avonds uitgevoerd. Alle inwoners ontvingen hierover een brief.

Om huiseigenaren te ontzorgen en kosten te besparen, laat gemeente Dijk en Waard dit onderzoek uitvoeren. Het onderzoek is gestart, de resultaten worden medio 2025 verwacht. Als het onderzoek is afgerond, kunnen woning-eigenaren makkelijker hun spouw en/of dak isoleren omdat bekend is waar welke maatregelen nodig zijn om beschermde dieren niet in gevaar te brengen.

Waarom doen we dit?

- Spouwmuurisolatie is een belangrijke en makkelijke maatregel voor inwoners om energie te besparen.
- Ecologisch onderzoek per woning laten uitvoeren is duur, duurt lang en lang niet alle inwoners zijn zich bewust dat dit nodig is.
- Doel van het onderzoek is de isolatieopgave te versnellen én de flora en fauna in Dijk en Waard te beschermen.

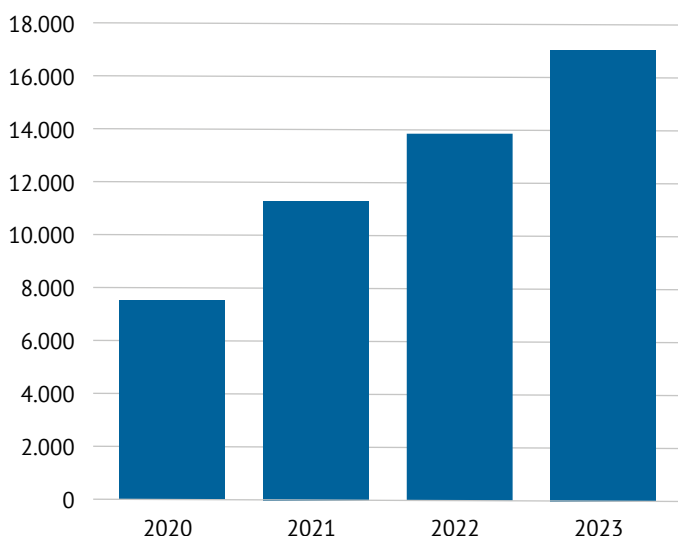
Meer informatie:

www.dijkenwaard.nl/vleermuis

Steeds meer daken met zonnepanelen

Ondanks de drukte bij aanbieders van zonnepanelen heeft de gemeente eind 2023 inwoners een zonnepanelenactie kunnen aanbieden.

In totaal waren 234 inwoners aanwezig bij de online webinars. Uiteindelijk hebben 136 huiseigenaren gebruik gemaakt van het aanbod binnen de actie. Zij profiteren het voorjaar van 2024 al van de hoogwaardige zonnepanelen die door erkende specialisten zijn gelegd.

De groei van aantal zonnepanelen per jaar in Dijk en Waard.

Bron: zonnedakje.nl

Waarom doen we dit?

- Het aantal daken met zonnepanelen groeit in Dijk en Waard. Dit illustreert de behoefte van inwoners aan deze vorm van verduurzaming.
- Zonnepanelen zijn een zichtbaar onderdeel in de verduurzaming van woningen.
- Het college heeft in het coalitieakkoord ook ingezet op het stimuleren isolatie en verduurzaming van woningen. Deze actie was opgenomen in de begroting van 2023.

Gemeente brengt inwoners bij elkaar voor energiebesparing en verduurzaming

Via verschillende kanalen zijn bewoners en bewoners-initiatieven aan elkaar gekoppeld. Concreet is er een bewonersgroep in Oudkarspel en in de Heemradenwijk aan de slag met een duurzaamheidsaanbod voor de wijk. Geregeld door inwoners, voor inwoners, met begeleiding die is gefaciliteerd door de gemeente.

Waarom doen we dit?

- Bewoners weten het beste wat er speelt in hun eigen wijk.
- Zij kunnen burens enthousiasmeren, inspireren om mee te doen en samen krachten bundelen.
- Op deze manier sluit het aanbod voor inwoners van de wijk echt aan bij de lokale situatie.

Meer informatie:

[Bewonersgroep Heemradenwijk, Heerhugowaard.](#)

[Bewonersgroep Oudkarspel.](#)

Team Heemradenwijk
Team Oudkarspel

Gratis en onafhankelijk duurzaamheidsadvies voor inwoners van Dijk en Waard

Gemeente Dijk en Waard biedt inwoners doorlopend persoonlijke en digitale adviezen over verduurzaming van woningen. Inwoners kunnen hiervoor terecht bij het energieloket. De uitvoering hiervan is uitbesteed aan Duurzaam Bouwloket. Inwoners worden hierover geïnformeerd via social media, artikelen in de duurzaamheidsspecial enzovoorts. Inwoners weten het loket goed te vinden. In 2023 zijn er 5.700 persoonlijke en digitale adviezen gegeven. Deze adviezen zijn onafhankelijk en gratis voor inwoners.

Waarom doen we dit?

- Met het energieloket heeft een inwoner altijd toegang tot gratis onafhankelijke informatie over verduurzaming van hun woning.
- Het energieloket helpt inwoners met concrete vragen die zij hebben over hun eigen situatie, wat de actiebereidheid verhoogt.
- In het Klimaatakkoord is afgesproken dat iedere gemeente in Nederland een onafhankelijk energieloket heeft.

Gemeentehuis gaat van het gas af

Het gemeentehuis in Heerhugowaard gaat van het gas af. De voorbereidingen hiertoe zijn in 2023 getroffen, de werkzaamheden worden voor de zomer van 2024 uitgevoerd. Het gemeentehuis krijgt een aansluiting op het warmtenet van HVC. Het gebouw aan de Parelhof kan hierdoor verwarmd worden met behulp van restwarmte van de biomassa-centrale en afvalcentrale van HVC. Dit bespaart jaarlijks ongeveer 127 ton uitstoot aan CO₂ ten opzichte van verwarming met aardgas.

Robert Crabbendam van HVC en wethouder René Schoemaker bij de primaire aansluiting aan het Koraal. Vanaf daar wordt het tracé doorgetrokken naar het gemeentehuis.

Waarom doen we dit?

- Verduurzaming van een van de grootste kantoorpanden in de gemeente draagt direct bij aan het terugdringen van de CO₂-uitstoot.
- Het is belangrijk dat de gemeentelijke organisatie zelf het goede voorbeeld geeft.
- Hierin heeft het gemeentehuis een grote symbolische waarde.

Centrum voor verduurzaming bedrijven opgericht

Het Centrum voor Verduurzaming voor bedrijven is in 2023 gestart. Het centrum ondersteunt ondernemers in de regio Alkmaar om stappen te zetten naar een klimaatneutrale toekomst. Met de komst van het centrum, is er één loket in de regio waar ondernemers terecht kunnen met hun vragen. Het Centrum voor Verduurzaming is een samenwerkingsverband van ondernemers en haar ondernemersverenigingen, omgevingsdiensten, de gemeenten in de regio, de provincie Noord-Holland, het Ontwikkelingsbedrijf NHN, energiecorporaties en bestaande lokale initiatieven. Gemeente Dijk en Waard is onderdeel van deze samenwerking.

Waarom doen we dit?

- Groeien naar klimaatneutraliteit is voor veel bedrijven een ingewikkelde opgave.
- Bedrijven hebben behoefte aan informatie, onafhankelijke kennis en ondersteuning.
- Het Centrum van Verduurzaming vormt het centrale contactpunt waar bedrijven terecht kunnen met hun vraagstukken. Het concrete advies dat bedrijven ontvangen vergemakkelijkt de maatregelen en verhoogt de actiebereidheid hiertoe.

Veertien verenigingen verduurzamen met financiële hulp van gemeente

Veertien verenigingen uit Dijk en Waard maakten in 2024 gebruik van de subsidieregeling Energiebesparing Accommodaties Sport en Cultuur. Met hulp van deze gemeentelijke subsidie namen zij maatregelen zoals het aanbrengen van ledverlichting bij sportvelden.

Waarom doen we dit?

- Verduurzamen van de accommodaties door bijvoorbeeld isoleren, het aanbrengen van energiezuinige ledlampen of het installeren van een warmtepomp kan helpen het energieverbruik structureel te verlagen.
- Dit helpt verenigingen op weg om op den duur van het aardgas af te gaan.
- Zo draagt een subsidieregeling ook bij aan de klimaatdoelstellingen van de gemeente.

Stationskwartier krijgt duurzame warmte uit azijnfabriek

Circa duizend nieuwe appartementen in het Stationskwartier in Heerhugowaard worden straks verwarmd met behulp van restwarmte van azijnfabriek Burg Azijn op het verderop gelegen bedrijventerrein. De woningen krijgen een aansluiting op een innovatief gezamenlijk energiesysteem, waarin ook gebruik wordt gemaakt van warmte en koude opslag.

Het verhaal over de win-win situatie tussen Burg Azijn en Duurzame Ring is onderdeel van de regionale campagne 'Van hoe? Naar zo!' en de landelijke campagne. 'Zet de knop om'.

Vijf projectontwikkelaars en Duurzame Ring Heerhugowaard hebben vorig jaar de voorbereidingen getroffen om tot dit systeem te komen. De gemeente heeft geholpen bij het tot stand brengen van deze samenwerking. Het systeem wordt de komende jaren gerealiseerd.

Waarom doen we dit?

- Gebruik van restwarmte is duurzaam omdat de energie niet op andere manieren hoeft te worden opgewekt.
- Een gezamenlijk systeem scheelt kosten, ruimte en belast het stroomnet minder.

Subsidie HVC brengt komst aardwarmte in Dijk en Waard dichterbij

In maart 2023 verkreeg HVC van Rijksoverheid, de SDE++ subsidie (Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie). Met deze financiële bijdrage onderzoekt HVC de mogelijkheid om een nieuwe duurzame aardwarmtebron te ontwikkelen in het Altongebied. Eerder bleek uit geologisch onderzoek dat realisatie van aardwarmte daar goed haalbaar lijkt. In deze onderzoeksfase worden de randvoorwaarden voor de vergunningen ingevuld, komt er overleg met omwonenden en andere betrokkenen en wordt de financiële haalbaarheid getoetst.

De ambitie is om over een aantal jaren het bestaande Warmtenet regio Alkmaar uit te breiden en duurzame aardwarmte te leveren aan nog meer huishoudens en bedrijven in onze regio. HVC is initiatiefnemer en uitvoerder van dit project. De gemeente heeft hier een toetsende rol en een grote rol bij de uitbreiding van het warmtenet. In 2023 is Amigo operationeel aangesloten op het warmtenet. Daarmee wordt 19.1 hectare duurzaam verwarmd.

In 2023 zijn totaal 3 bedrijven (met 4 vestigingen) in Alton op het warmtenet aangesloten.

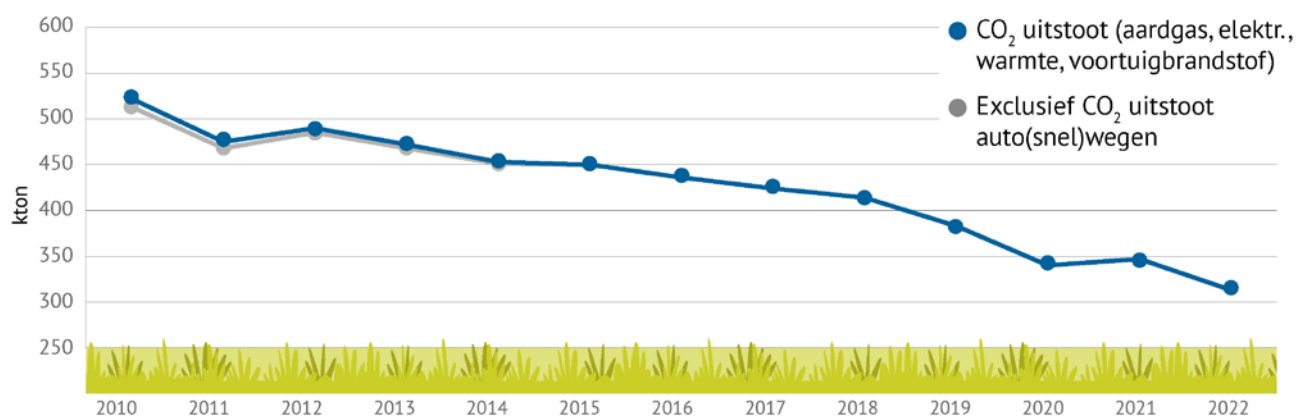

Waarom doen we dit?

- Het is een logische vervolgstap binnen de Regionale Energie Strategie (RES).
- Het sluit aan bij de ambities voor een gasloos Dijk en Waard in 2050.

SAMENVATTING IN BEELD

Totaal bekende CO₂-uitstoot in Dijk en Waard

Bron: Regionale Klimaatmonitor

Advies en hulp aan huis: 1.500 keer

Voor inwoners met een laag inkomen

Subsidie verduurzaming sport en cultuur

14 verenigingen geholpen om te verduurzamen

Centrum voor Verduurzaming

Loket voor ondernemersvragen geopend

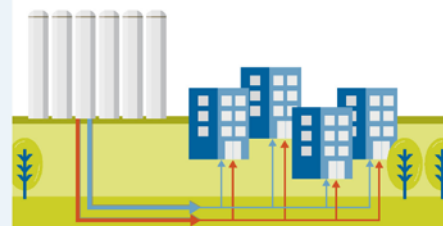

Gemeentehuis van het gas af

Door aansluiting op het warmtenet

Innovatief energiesysteem Stationskwartier Heerhugowaard

Dit jaar gaat het college voort op de voortgezette weg bij het uitvoeren van het Uitvoeringsprogramma CO₂-neutraal.

Belangrijke punten dit jaar zijn onder meer:

- Transitievisie Warmte, de visie van de gemeente op het aardgasvrij verwarmen van alle woningen en andere gebouwen.
- Vervolg van het isolatieprogramma om particuliere woningeigenaren te ondersteunen bij het energiezuiniger maken van woningen.
- Het ontwikkelen van een monitoringsinstrument om resultaten en data over duurzaamheid inzichtelijk te maken.
- Het ontwikkelen van een aanpak voor energiehubs en energieopslag.